

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 64/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného spoločnosťou Puchalla, Slávik & partners s. r. o., Kmeťova 24, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/6 GPt 128/14/1000, postupom Krajskej prokuratúry v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 1/1 KPt 799/12/7700, uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Prešov, odboru kriminálnej polície ČVS:ORP-1197/OEK-PO-2009 z 31. marca 2014 a uznesením Okresnej prokuratúry Prešov sp. zn. 1 Pv 46/10/7707 z 29. apríla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. apríla 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného spoločnosťou Puchalla, Slávik & partners s. r. o., Kmeťova 24, Košice, vo veci

namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. IV/6 GPt 128/14/1000, postupom Krajskej prokuratúry v Prešove (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1/1 KPt 799/12/7700, uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Prešov, odboru kriminálnej polície (ďalej len „okresné riaditeľstvo PZ“) ČVS:ORP-1197/OEK-PO-2009 z 31. marca 2014 a uznesením Okresnej prokuratúry Prešov (ďalej len „okresná prokuratúra“) sp. zn. 1 Pv 46/10/7707 z 29. apríla 2014.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva že sťažovateľ bol subjektom trestného konania v pozícii poškodeného, a to v rámci trestného stíhania vedeného pre trestný čin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“).

Vyšetrovateľ okresného riaditeľstva PZ uznesením ČVS:ORP-1197/OEK-PO-2009 z 31. marca 2014 podľa § 215 ods. 1 písm. b) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) trestné stíhanie zastavil s odôvodnením, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

O sťažnosti podanej proti uvedenému uzneseniu rozhodol prokurátor okresnej prokuratúry uznesením sp. zn. 1 Pv 46/10/7707 z 29. apríla 2014, ktorým ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Sťažovateľ následne predložil generálnej prokuratúre návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní (uvedeného uznesenia okresného riaditeľstva PZ) podľa § 363 a nasledujúcich Trestného poriadku, na ktorý táto reagovala listom č. k. IV/6 GPt 128/14/1000-3 z 30. júna 2014, v ktorom sťažovateľovi oznámila, že jeho podanie s prihliadnutím na jeho obsah posúdila ako podnet podľa § 31 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), ktorý z dôvodu príslušnosti postúpila na ďalšie konanie krajskej prokuratúre.

Krajská prokuratúra listom č. k. 1/1 KPt 799/12/7700-38 z 25. septembra 2014 sťažovateľovi oznámila, že v postupe príslušných orgánov činných v trestnom konaní v rámci jeho trestnej veci nezistila porušenie zákona, a preto jeho podnet ako nedôvodný odložila.

O opakovanom podnete sťažovateľa adresovanom proti predmetnému odloženiu rozhodla generálna prokuratúra listom č. k. IV/6 GPt 128/14/1000-13 zo 17. marca 2015, v ktorom konštatovala, že preskúmaním postupu orgánov činných v trestnom konaní v jeho trestnej veci nezistila porušenie zákonov či iných všeobecne záväzných právnych predpisov, preto predmetný opakovaný podnet ako nedôvodný odložila.

Sťažovateľ v sťažnosti argumentuje, že zo strany okresného riaditeľstva, okresnej prokuratúry, krajskej prokuratúry, ako aj generálnej prokuratúry došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ sa domnieva, že k porušeniu jeho označených práv zo strany generálnej prokuratúry a krajskej prokuratúry došlo postupom, keď bol podľa jeho názoru ním uplatnený návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní posúdený ako podnet a tento postúpený na vybavenie krajskej prokuratúre.

Na tomto mieste sťažovateľ argumentuje:

«Sťažovateľ považuje prípis generálnej prokuratúry, ktorým ho upovedomila o spôsobe vybavenia jeho návrhu na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní, a jeho odôvodnenie v spojení s následným listom Krajskej prokuratúry Prešov za nedostatočné a v zásade postrádajúce akékoľvek odôvodnenie.

Vybavením návrhu sťažovateľa tak ako to urobila GP v spojení s jej podriadenou Krajskou prokuratúrou Prešov došlo k porušeniu v tejto sťažnosti označených práv sťažovateľa.

Predovšetkým, z vybavenia návrhu sťažovateľa listami GP a následne Krajskej prokuratúry Prešov nie je možné absolútne žiadnym spôsobom zistiť, na základe akých úvah a odôvodnenia bolo jasne a zrozumiteľne označené i formulované podanie sťažovateľa,

z ktorého bolo výslovne zrejmé čo napáda aj čoho sa domáha posúdené ako podnet podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre.

Samotný zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok ani iný právny predpis žiadnym spôsobom možnosť sťažovateľa podať návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní nevyklučuje.

*Aj zo služobného predpisu - príkazu generálneho prokurátora SR publikovaného v Zbierke služobných predpisov generálneho prokurátora SR Por. č. 4/2006 (ďalej aj len „Príkaz“) vyplýva pravý opak, teda že oprávnenie možno využiť jednak vo vzťahu k právoplatným rozhodnutiam uvedeným v Príkaze výslovne (vid' článok 7 ods. 2 Príkazu), ako aj vo vzťahu k iným uzneseniam v odseku 2 neuvedeným (vid' článok 7 ods. 3 Príkazu).
Dôkaz: Príkaz č. 4/2006 - v prílohe*

Aj v naznačenom kontexte skutkového stavu a príslušnej právnej úpravy sa preto sťažovateľ legitímne domnieval, že aj vzhľadom na naznačené pochybenia v prípravnom konaní došlo k tak podstatným pochybeniam a porušeniu zákona majúcemu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že podaným návrhom na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní sa GP bude v súlade so zákonom aj zaoberať.

Zo sťažovateľovi neznámych príčin sa tak však nestalo.

Navyše, ak aj GP nezistila dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia a posúdila návrh sťažovateľa ako nedôvodný či podaný neoprávnenou osobou, bolo povinnosťou GP postupovať v zmysle ust. § 365 Trestného poriadku a sťažovateľovi rozhodnutie GP oznámiť, resp. ho upovedomiť, že nezistila porušenie zákona, ktoré by odôvodňovalo uplatnenie mimoriadneho opravného prostriedku, že je návrh podaný po lehote, prípadne, že je podaný neoprávnenou osobou.

Vzhľadom na absenciu akéhokoľvek upovedomenia (nieto ešte odôvodnenia) v listoch GP a KP PO ohľadom vysporiadania sa s návrhom poškodeného sa tak v rozpore so zákonom nestalo a návrhom sťažovateľa sa GP vôbec nezaoberala!

Generálna prokuratúra SR tak sťažovateľa žiadnym spôsobom neupovedomila ani nezdôvodnila, či a prečo návrhu nevyhovela.»

Sťažovateľ vidí porušenie svojich označených práv aj v celkovom postupe príslušných orgánov činných v trestnom konaní v rámci jeho trestnej veci prezentujúc názor,

že sa v priebehu prípravného konania orgány činné v trestnom konaní nikdy nevysporiadali s ním prezentovanými dôkazmi, podľa názoru sťažovateľa relevantnými pre objektívne posúdenie veci, a svoj postup, teda zastavenie trestného stíhania ani náležite neobhájili takým odôvodnením svojich rozhodnutí, ktoré by poskytlo zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Vo vzťahu k uvedeným námietkam ilustruje sťažovateľ vlastnú interpretáciu skutkových okolností vyšetrovanej veci:

«Primerane vec zjednodušiac v danej trestnej veci bol riešený postup podozrivých osôb po smrti [REDAKOVANÉ] (a čiastočne aj pred jej smrťou) v súvislosti s pokračovaním jej podnikateľskej činnosti — prevádzky lekárne, a to jednak na základe živnostenského oprávnenia (doplňkový tovar mimo liekov) a rovnako na základe licencie vo vzťahu k predaju liekov.

Záver o neexistencii trestného činu pritom vyšetrovateľ, ako aj prokurátor odôvodnili v zásade tak, že podozrivé osoby síce uviedli svojim konaním Obvodný úrad Prešov do omylu v otázke, že [REDAKOVANÉ] je zákonnou dedičkou po neb. [REDAKOVANÉ], aj keď ňou nebola a takto na základe nepravdivých informácií dosiahli, že ju Obvodný úrad Prešov uznal za pokračovateľku v živnosti, avšak vyšetovanie nepreukázalo, že by podozrivé osoby spôsobili inému (vrátane ostatných dedičov - sťažovateľa a jeho netere) škodu tým, že sa [REDAKOVANÉ] nezákonne stala pokračovateľkou v živnosti.

Dôkaz: Uznesenie o zastavení trestného stíhania — v prílohe

Uznesenie o zamietnutí sťažnosti - v prílohe

Ignorovali pritom, že hneď po smrti [REDAKOVANÉ] j podozrivé osoby podľa názoru sťažovateľa v evidentnej snahe ovládnuť prevádzku lekárne oznámili živnostenskému úradu, že pokračovať v živnosti po neb. [REDAKOVANÉ] bude [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] ako dedič po neb. [REDAKOVANÉ], hoci dedičom zo zákona ani zo závetu nebola.

Pritom podľa ust. § 13 písm. a) živnostenského zákona ak zomrie živnostník, môžu v živnosti pokračovať až do skončenia konania o prejednaní dedičstva dedičia zo zákona, ak niet dedičov zo závetu.

Ignorovali, že podozrivé osoby OZNÁMILI príslušnému živnostenskému úradu, že [REDAKOVANÉ] bude, ako oprávnená osoba pokračovať v živnosti

po neb. [REDACTED], pričom [REDACTED] nebola ANI DEDIČKOU ZO ZÁKONA, ANI DEDIČKOU ZO ZÁVETU.

Zároveň na základe tohto postupu [REDACTED] došlo uvedením nepravdivých informácií k porušeniu práva sťažovateľa (ako zákonného dediča po poručiiteľke) pokračovať v živnosti po poručiiteľke v súlade s ust. § 13 živnostenského zákona až do skončenia konania o dedičstve, ktoré doposiaľ skončené nebolo!!!

Ak by tomu tak nebolo, mohla byť všetkými dedičmi do dnešného dňa prevádzkovaná predmetná lekáreň, ktorá nepochybne tvorí zisk, o ktorý sú ostatní dedičia ukrátení a ktorý predstavuje škodu vo forme ušlého zisku.

Neobstojí preto formalistický záver orgánov činných v trestnom konaní, že vyšetrovanie nepreukázalo spôsobenie škody inému tým, že sa [REDACTED] [REDACTED] nezákonne stala pokračovateľkou v živnosti ani príčinnú súvislosť medzi vydaním Úradného záznamu a vznikom škody, pretože živnosť [REDACTED] [REDACTED] reálne nevykonávala a v prevádzkovaní lekárne ďalej nepokračovala.

Orgány činné v trestnom konaní totiž ďalej ignorovali, že na základe podvodného oznámenia o pokračovaní v živnosti došlo k presunu všetkých zložiek podniku zo živnosti po poručiiteľke na novozaložený subjekt [REDACTED], ktorý tak „de facto“ pokračuje v živnosti po poručiiteľke.

Orgány činné v trestnom konaní sa však v prípravnom konaní ani v náznakoch nezaoberali naznačenou podstatou celej veci, teda že konanie podozrivých osôb vo viacerých smeroch absolútne jednoznačne naznačuje, že [REDACTED] MALA V ÚMYSLE v živnosti po poručiiteľke pokračovať a živnostenské oprávnenie nevyhnutne potrebovala PRÁVE A LEN na vstup do podniku lekárne po poručiiteľke a jej následný prevod (liekov, doplnkového sortimentu, materiálneho vybavenia, priestorov a zamestnancov) na novovzniknutú právnickú osobu.

Je pritom úplne logické, že ďalšou prevádzkou zabehnutej firmy (napr. počas dlhotrvajúceho dedičského konania) by bola hodnota dedičstva rozšírená a firma môže ďalej vytvárať zisky, pričom práve postup podozrivých osôb (protiprávne pokračovanie v živnosti prenechaním firmy podozrivej osobe, ktorá ani len nebola dedičom) viedol k zneužitiu nezákonného pokračovania v živnosti na faktický presun firmy patriacej do dedičstva na iný subjekt na ujmu postavenia ostatných dedičov.

Nasvedčuje tomu celý rad ďalších dôkazov, ktoré však orgány činné v trestnom konaní vrátane GP ignorovali a sú popísané vo viacerých podaniach poškodeného vrátane návrhu na postup podľa ust. § 363 ods. 1 Trestného poriadku.»

Opierajúc sa o všetky uvedené skutočnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby vo veci rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky IV/6GPt128/14/1000-3 zo dňa 30. 6. 2014 v spojení s rozhodnutím Krajskej prokuratúry Prešov, č.: 1/1KPt799/12/7700-38 zo dňa 25. 9. 2014 a rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky IV/6 GPt 128/14/1000-13 zo dňa 17. 3. 2015 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR uznesením Okresného riaditeľstva PZ, Odbor kriminálnej polície Prešov, spisovej značky ČVS: ORP-1197/OEK-PO-2009 zo dňa 31. 3. 2014, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania trestného činu Podvodu podľa ust. § 221 ods. 1, ods. 3, písm. a) Trestného zákona v spojení s uznesením Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 29. 4. 2014, sp. zn. 1Pv46/10/7707-106 porušené bolo.

3. Rozhodnutie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky IV/6GPt128/14/1000-3 zo dňa 30. 6. 2014 v spojení s rozhodnutím Krajskej prokuratúry Prešov, č.: 1/1KPt799/12/7700-38 zo dňa 25. 9. 2014 a rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky IV/6 GPt 128/14/1000-13 zo dňa 17. 3. 2015 sa zrušuje.

4. Uznesenie Okresného riaditeľstva PZ, Odbor kriminálnej polície Prešov, spisovej značky ČVS: ORP-1197/OEK-PO-2009 zo dňa 31. 3. 2014 v spojení s uznesením Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 29. 4. 2014, sp. zn. 1Pv46/10/7707-106 sa zrušuje a vec sa Okresnému riaditeľstvu PZ, Odbor kriminálnej polície Prešov vracia na ďalšie konanie.

5. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky je povinná uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.

alternatívne:

1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky IV/6GPt128/14/1000-3 zo dňa 30. 6. 2014 v spojení s rozhodnutím Krajskej prokuratúry Prešov, č.: 1/1KPt799/12/7700-38 zo dňa 25. 9. 2014 a rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky IV/6 GPt 128/14/1000-13 zo dňa 17. 3. 2015 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR uznesením Okresného riaditeľstva PZ, Odbor kriminálnej polície Prešov, spisovej značky ČVS: ORP-1197/OEK-PO-2009 zo dňa 31. 3. 2014, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania trestného činu Podvodu podľa ust. § 221 ods. 1, ods. 3, písm. a) Trestného zákona v spojení s uznesením Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 29. 4. 2014, sp. zn. 1Pv46/ 10/7707-106 porušené bolo.

3. Rozhodnutie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky IV/6GPt128/14/1000-3 zo dňa 30. 6. 2014 v spojení s rozhodnutím Krajskej prokuratúry Prešov, č.: 1/1KPt799/12/7700-38 zo dňa 25. 9. 2014 a rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky IV/6 GPt 128/14/1000-13 zo dňa 17. 3. 2015 sa zrušuje a vec sa Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky vracia na ďalšie konanie.

4. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky je povinná uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

1. K námietke porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného riaditeľstva PZ ČVS:ORP-1197/OEK-PO-2009 z 31. marca 2014 a postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1/1 KPt 799/12/7700

Podľa § 185 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť. Podľa § 185 ods. 2 Trestného poriadku sťažnosťou možno napadnúť každé uznesenie policajta okrem uznesenia o začatí trestného stíhania.

Sťažovateľ v zmysle uvedených ustanovení Trestného poriadku disponoval možnosťou uplatniť ochranu svojich práv vo vzťahu k uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru (policajta) o zastavení trestného stíhania sťažnosťou, ktorú aj využil. O sťažnosti rozhodovala okresná prokuratúra, pričom táto okolnosť vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru vo vzťahu k predmetnému uzneseniu policajta.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2 zákona o prokuratúre).

Z chronológie prípadu sťažovateľa vyplýva, že uznesenie o zastavení trestného stíhania z 31. marca 2014 napadol sťažovateľ návrhom na zrušenie právoplatného rozhodnutia z prípravného konania, ktorý bol generálnou prokuratúrou posúdený ako podnet, postúpený na vybavenie krajskej prokuratúre a jej listom sp. zn. 1/1 KPt 799/12/7700 z 25. septembra 2014 odložený ako nedôvodný.

Preskúmanie zákonnosti vybavenia tohto podnetu uplatnil sťažovateľ na základe poučenia ústavného súdu (pozri uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 17/2015 zo 14. januára 2015) opakovaným podnetom, ktorý generálna prokuratúra listom sp. zn. IV/6 GPt 128/14/1000 zo 17. marca 2015 ako nedôvodný odložila.

K námietke porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1/1 KPt 799/12/7700 poukazuje ústavný súd opäť na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej ustanovenie čl. 127 ods. 1 ústavy limituje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k ostatným orgánom verejnej moci princípom subsidiarity.

Sťažovateľ v zmysle § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre disponoval možnosťou žiadať tzv. opakovaným podnetom o preskúmanie vybavenia svojho predchádzajúceho podnetu, ktorú aj využil. O tomto opakovanom podnete sťažovateľa rozhodovala generálna prokuratúra, pričom táto okolnosť vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených práv v uvedenom konaní.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v označenej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. K námietke porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresnej prokuratúry sp. zn. 1 Pv 46/10/7707 z 29. apríla 2014 a postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/6 GPt 128/14/1000

V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že postupom generálnej prokuratúry, ktorá jeho návrh na zrušenie právoplatného uznesenia o zastavení trestného stíhania posúdila ako podnet a postúpila na vybavenie krajskej prokuratúre, bolo porušené jeho základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Takisto žiada o vyslovenie porušenia označených práv uznesením okresnej prokuratúry a vybavením svojho opakovaného podnetu generálnou prokuratúrou, ktorých rozhodnutia považuje za nedostatočne odôvodnené, keďže sa v nich podľa jeho názoru ani okresná prokuratúra a ani generálna prokuratúra nevysporiadali s ním navrhovanými relevantnými dôkazmi a zároveň nezodpovedali skutkovo a právne zásadné otázky.

Ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné súdy, resp. ostatné orgány verejnej moci a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov, resp. ostatných orgánov verejnej moci, a to tak, že orgány verejnej moci sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv. Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať tie ich právne názory, ktoré ich pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol alebo nebol náležité zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu tieto orgány vyvodili.

Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery, ku ktorým orgány verejnej moci pri aplikácii práva dospeli, tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04).

Opierajúc sa o tieto východiská posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

Ústavný súd je predovšetkým toho názoru, že zo strany generálnej prokuratúry postupom, keď táto námietky sťažovateľa uplatnené v podobe návrhu na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní posúdila ako podnet a postúpila ho na vybavenie krajskej prokuratúre, nedošlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, keďže platná a účinná právna úprava [§ 364 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] umožňovala uplatnenie predmetného návrhu v prípade poškodeného v neprospech obvineného, o ktorý prípad v danej veci nešlo, pretože v posudzovanom trestnom konaní nedošlo k vzneseniu obvinenia konkrétnej osobe. Generálna prokuratúra tak v súlade s platným zákonným ustanovením posúdila podanie sťažovateľa ako podnet.

Okresná prokuratúra v odôvodnení svojho uznesenia, ktorým zamietla sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného riaditeľstva PZ o zastavení trestného stíhania, uviedla, že podstatou podvodného konania, na ktoré poukazoval sťažovateľ, malo byť oznámenie podozrivej osoby o pokračovaní v živnosti po poručiťke, hoci nebola oprávnenou osobou v zmysle právnej úpravy o živnostenskom podnikaní, pretože v skutočnosti nebola dedičom po poručiťke. Takýmto oznámením mal byť uvedený do omylu príslušný obvodný úrad a súčasne dedičom spôsobená škoda v špecifikovanej výške. Okresná prokuratúra zdôraznila, že takto sťažovateľom koncipovaný skutok nespĺňa pojmové znaky trestného činu podvodu, pretože absentuje príčinná súvislosť medzi predmetným oznámením o pokračovaní v živnosti a škodou, ktorá mala byť

podľa vyjadrenia sťažovateľa spôsobená dedičom. Podľa okresnej prokuratúry nepravdivé oznámenie o pokračovaní v živnosti (čo aj podvodného charakteru) po zomrelej osobe ešte samo osebe nevedie k spôsobeniu škody oprávneným dedičom po poručiťovi, pretože pokračovaním v živnosti nedochádza k prevodu alebo prechodu majetku a podnik prevádzkovaný na základe živnosti naďalej patrí spolu s prípadnými výnosmi do majetku poručiťa. K sťažovateľom prezentovaným okolnostiam prevodu liekov a materiálu okresná prokuratúra dôvodila, že takéto konanie by mohlo mať teoreticky charakter podvodného konania v prípade, že by išlo o bezodplatný prevod na novovzniknutú spoločnosť, avšak v reálnom prípade sťažovateľa sa prevod liekov a materiálu uskutočnil na základe regulárnych zmlúv s riadne dojednanou kúpnu cenou a spôsobom jej úhrady, a preto uvedeným prevodom škoda spôsobená byť nemohla. K námietkam sťažovateľa o vzniku škody spôsobenej tým, že by lekárň v prípade, ak by nedošlo ku konaniu podozrivej osoby (k protiprávnemu pokračovaniu v živnosti), mohla byť prevádzkovaná všetkými dedičmi a produkovať zisk, okresná prokuratúra argumentovala, že majú absolútne hypotetický a ničím nepodložený charakter.

Generálna prokuratúra pri vybavení opakovaného podnetu konštatovala, že uznesenie okresnej prokuratúry považuje za opodstatnené a zákonné, keďže podľa jej názoru výsledky vykonaného dokazovania potvrdili, že opísané konanie podozrivej osoby, ktorá neoprávnene pokračovala vo vykonávaní živnosti, nebolo konaním, v dôsledku ktorého mohla nastať v omyle majetková dispozícia s majetkom oprávnených dedičov, a že teda nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi konaním (uvedením do omylu) a následkom vo forme škody, keďže príslušný obvodný úrad tým, že potvrdil neoprávnenej osobe možnosť pokračovať v živnosti po zomrelej poručiťke, nevykonal žiadnu majetkovú dispozíciu.

Ústavný súd konštatuje, že okresná prokuratúra vo svojom uznesení stručne interpretovala skutkovú podstatu trestného činu podvodu a v kontexte skutkových zistení prípadu sťažovateľa uzavrela, že pojmové znaky tohto trestného činu neboli v danom prípade naplnené, keďže nebol preukázaný nevyhnutný kauzálny nexus spájajúci konanie

(v danom prípade uvedenie príslušného obvodného úradu do omylu) a následok (v danom prípade škoda na majetku poručiťky).

Podľa názoru ústavného súdu je uznesenie okresnej prokuratúry a postup generálnej prokuratúry ústavnoprávne akceptovateľný a konformný s obsahom príslušných článkov ústavy a dohovoru, pretože nimi prijaté právne závery sa opierajú o aplikáciu relevantnej právnej úpravy a korešpondujú skutkovému podkladu, z ktorého vychádzajú a ktorý zároveň prezentujú jasným a náležitým odôvodnením.

Ústavný súd dospel k záveru, že účinky uplatnenej právomoci vo veci konajúcej okresnej prokuratúry a generálnej prokuratúry v danom prípade sú zlučiteľné s obsahom sťažovateľom označených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto sťažnosť v označenej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené závery rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. februára 2016